

V 30 dneh 30 števil

4 strani ob ponedeljkih in dnevih po prazniku
6 strani ob delavnikih
8 strani ob nedeljah
 za borih
12 dinarjev mesečno

nudi v Sloveniji samo
„GLAS NARODA“

Mesečna naročnina
 12 Din. za inozem-
 stvo 20 Din. Ured-
 ništvu: Ljubljana,
 Gregorčičeva ul. 23.
 Tel.: 2566, int. 3069
 Maribor, Aleksan-
 drova c. 16. Tel. 2107.
 Celje, Prešernova 6/I

GLAS NARODA

Uprava: Gajeva 1.
 Telefon 3855. - Ček.
 račun: Ljubljana
 št. 14.614. Oglasi po
 ceniku. Pri večkrat-
 nih objavah popust
 Maribor, Aleksan-
 drova c. 16. Tel. 2107.
 Celje, Prešernova 6/I

Današnja številka vsebuje:

Živel naš mladi kralj!
Slovesna otvoritev ljub-
ljanskega velesejma.
Režiser Skrbinšek odgo-
varja
Konferenca gospodarskih
zbornic
Jubilej 6. septembra 1930
Svečanosti na večer pred
kraljevim rojstnim dnom

Št. 128 Izhaja vsak dan

V Ljubljani v petek, dne 6. septembra 1935

Rokopisov ne vračamo Leto I

Živel naš mladi kralj!

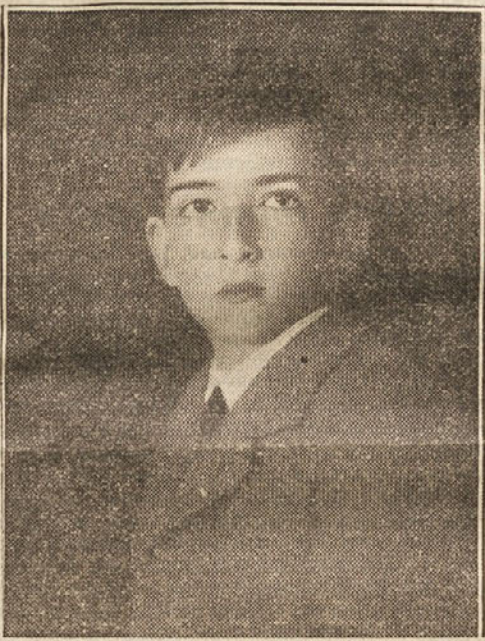
V vekov precepu, ko svet novega obraza išče, usoda slepa kliče Te na težko pot, da vodiš boš svoj troimeni rod v življenje svobodnega trdnega zavetišča.

Nas dom stoletja bil junaško je bojišče in skozi kri in smrt je plul naš brod, da bi naposled Ti izvoljeni mu bil gospod in ga spremil v bratstva in miru svetišče.

Iz slave, ki gori še iz krvavih dalj, se vnamajo v sedanost nam dragulji: pogum, ponos okovov strnih žulji.

Ta venec dedov ščit zdaj bodi Tvoj, mi vsi — živ zid, ki vedno je s Teboj, naš dragi, mladi — dvajsetletni kralj!

Ivan Albrecht

Praznik mlade Jugoslavije

Veliko poglavje jugoslovanske zgodovine se je zaključilo, ko je pred petimi leti naš veliki in nepozabni kralj zavljal stare in s slavo ovenčane srbske polkovne zastave ter izročil svojim polkom nove jugoslovanske zastave. Doba bojev za osvobodjenje in zedinjenje je za nami, začenja se doba izgradnje nove in enotne Jugoslavije. Mlada Jugoslavija je začela pisati svojo zgodovino.

In da ta simboličen pomen novih polkovnih zastav tembolj poudari, je zvezal naš dalekovidni blagopokojni kralj izročitev jugoslovanskih zastav z rojstnim dnom svojega provorojenca. Neobtežena od vseh predsodkov preteklosti, posvečena čisto svoji lepši bodočnosti naj mlada Jugoslavija začenja svojo pot v življenje z vero v Boga za kralja in očetnjavo! kakor je zapisano na novih polkovnih zastavah.

Zaradi tega jasnega pogleda v bodočnost je postal 6. september takoj pravi narodni praznik in zato ga je jugoslovanski narod vedno praznoval z zavestjo v sreči in s prisego zvestobe do svoje vladarske rodbine. Prav zato ga pa praznuje letos še s prav posebno slovesnostjo ker je letos 6. september prvi rojstni dan, ki ga praznuje naš mladi vodnik kot kralj.

Bolj kot kdaj koli čuti danes jugoslovanski narod srčno potrebo, da mlademu kralju zagotovi svojo vdanost in da mu s tem vsaj deloma nadomesti veliko izgubo, ko je zaradi jugoslovanskega naroda izgubil svojega velikega očeta. Za vedno je združila ta visoka žrtev mladega kralja z njegovim narodom.

In v spominu na to visoko žrtev smatra ves jugoslovanski narod za svojo najsvetejšo dolžnost, da pomaga svojemu mlademu kralju izvršiti veliko izročilo njegovega velikega kralja. Jugoslovanski narod hoče in bo očeval svojo mlado Jugoslavijo in zato bo vedno zvest jugoslovanski misli in zato bo sledil navodilom svojega mladega kralja.

Šesti september je zato tudi praznik jugoslovanske neomajne zvestobe do svojega vzvišenega vladarskega doma. Ves jugo-

Pred mučnimi pogajanjmi v Ženevi

Seje sveta DN so začasno odložene

Spor bo proučil poseben odbor poročevalcev

Ženeva, 5. septembra. w.

Seje sveta DN so za zdaj odložene, da bo mogla abesinska delegacija proučiti položaj in novo gradivo, ki ga je predložila italijanska delegacija. Med tem pa bodo glavne delegacije nadaljevale razgovore o sporazumu med sprtima državama. Poučeni krogi smatrajo, da prihodnja javna seja sveta DN ne bo pred petkom ali soboto.

V krogih angleške delegacije je zavladal optimizem. K temu je v veliki meri pripomogla Aloisijeva izjava, ki poudarja, da Italija ne bo zahtevala, naj bi Abesinijo črtali iz članstva DN. Angleški minister Eden je imel tekom današnjega dne več sestankov. Danes je sprejel zastopnike Češkoslovaške, Gdanska, Poljske in Turčije, da se informira o stališču teh držav v sporu med Italijo in Abesinijo.

Zdaj začno mučna pogajanja...

V splošnem je davi prevladovalo prepričanje, da je najhujše vsaj prepričeno, če ne že mimo. To naj bi bil v bistvu prvi rezultat včerajšnjega zasedanja, rezultat, ki je seveda bolj negativen. Z veseljem poudarjajo, da ni nobena stranka zavzela včeraj stališča, ki bi ga ne bilo mogoče več popraviti. Obe stranki sta celo sprejeli redni postopek DN in zahtevata tudi njegovo razsodbo. Sedaj bodo sestavili odbor poročevalcev, ki bo proučil italijansko-abesinski spor in priporočil Italiji. Odbor bo svoje poročilo predložil svetlu DN, da o njem sklepa. Italijanska vlada bo nato zavzela svoje končno stališče. Če bo DN našlo miroljubno rešitev, potem bo avtoriteta Ženeve močno narasla. Vsekakor pa je treba računati še z mučnimi pogajanjmi, preden bo ta cilj dosežen.

Baron Aloisi o svoji izjavi

O izjavi, ki jo je dal snoti pred svetom DN, je baron Aloisi danes izjavil med drugim: Izjava pomeni sklep, ki ga ni mogoče preklicati. Italija bo tudi v bodoče sodelovala z DN in zdaj nikakor ne namerava izstopiti iz te ustanove. Italija odklanja razpravo z Abesinijo pred DN. Velika Britanija, Francija in Italija so bile včeraj složne. Položaj za zdaj ne kaže neposredne nevarnosti. Nihče se ne more sklicevati na Kelloggov pakt, ker je Angleška odklonila veljavnost tega pakta za Afriko in za druge dele angleškega imperija. S podobnim pridržkom je Kelloggov pakt podpisala tudi Italija.

Pri sprejemu tujih novinarjev je baron Aloisi še posebej poudaril:

Ko sem na seji sveta DN izjavil, da hočemo ohraniti popolno svobodo svoje akcije in da bomo izdali vse potrebne ukrepe, da zaščitimo svoje interese, pomeni to absolutno prostost delovanja v vsakem pravcu: bodisi, da zapustimo DN ali pa da objavimo vojno.

Lavalove direktive

Glede Edena je zdaj javna tajnost, da se je v svojem ekspezuju pred svetom DN ravnal po navetu Laval. Zamočal je celotno vsebino angleško-francoskih predlogov Mussoliniju z dne 16. avgusta t. l., ker ga je Laval prepričal, da jih bo mogoče v kratkem ponoviti v nekoliko drugačni obliki, toda z večjim izgledom na uspeh. Tega pa ne bi bilo mogoče storiti, je dejal Laval, če bi ves svet že vnaprej za te predloge vedel. Laval je storil Edenu protiuslugo in izjavil, da francoska vlada v celoti odobrava Edenovo poročilo o pariskih razgovorih.

Trde tudi, da je Laval med živahno izmenjavo misli z Rimom te dni dobil od italijanske vlade nekakšno obljubo, da Italija zaenkrat ne bo začela sovražnosti proti Abesiniji, če ne bo izzvana.

Obstaja upanje, da italijanski predstavnik Aloisi le ne bo nasprotoval morebitni odreditvi posebnega strokovnega odbora, ki bi se enkrat proučil možnost mirne rešitve in priporočil glavne smernice za sklenitev sporazuma. V angleških krogih so mnenja, da je spravljivost Italije pripisati na račun večje odločnosti Francije.

slovanski narod prešinja zato danes le ena misel in le ena želja, da bi sreča spremenjla mladega kralja na njegovi poti.

Kjer biva jugoslovanski rod, kjer doni naša govornica, kjer se čuje naša beseda, povsod tam tudi družijo vse naše ljudi sveta prisego zvestobe do našega mladega kralja. Povsod pa tudi odmevajo kliči:

Živio kralj Peter III,
 Živio dinastija Karadjordjevičev!
 Živio jugoslovanski narod!

Zatišje, a položaj je še vedno resen...

V vseh krogih z zadovoljstvom ugotavljajo, da na včerajšnjem sestanku sveta DN ni bilo nobenega neželjenega spopada, za kar gre poseben priznanje angleškemu ministru Edenu, ki je pokazal veliko zmernost. Položaj pa je še vendar izredno resen... Zatišje, ki je nastopilo po včerajšnjem zasedanju, bo najbrže zelo kratko...

Ministru Edenu gre zasluga, da je zboljšal razpoloženje. Aloisijeva izjava je bila ostra obtožba proti Abesiniji. Sklepi barona Aloisia so izzvali večje razburjenje, ker je nekako napovedoval bližnji začetek sovražnosti v Vzhodni Afriki. Napetost pa je navzlic temu popustila. Laval to pol ni zašel v položaj, da izbira med Italijo in Veliko Britanijo.

Beneš v Ženevi

Praga, 5. septembra. ČTK poroča: Zunanji minister dr. Beneš je odpotoval v Ženevo, da se udeleži zasedanja sveta DN.

Baldwin je odpotoval v London

Aix-les-Bains, 5. sept. AA. Predsednik angleške vlade Baldwin in njegova soproga sa snoti odpotovala v London, kamor prispeta danes popoldne. Njegov odhod spravljajo v zvezo z nepričakovanim sklicanjem seje ministrskega sveta, ki bo zavzel stališče k zadnjemu razpletu italijansko-abesinskega spora.

LONDON, 5. sept. w. Predsednik britanske vlade Baldwin je včeraj odpotoval iz Aix les Bains in ga danes pričakujejo v Londonu. Macdonald se je že včeraj vrnil s Skotskega. Tudi finančni minister Chamberlain, ki se je nekaj časa mudil na Francoskem, se je včeraj vrnil. »Morningpost« piše, da se bo že danes

Za Madjarsko — Avstrija

Zaupna misija zun. ministra

Avstrija se odpove Habsburžanom, če ji vesele priznajo vojaško enakopravnost

London, 5. septembra. Reuter poroča danes z Dunaja, da je dobil avstrijski zunanji minister Berger Waldenegg, kakor trde iz zanesljivega vira, zaupno misijo, naj v imenu kancelarja dr. Schuschnigg naprosi Veliko Britanijo in Francijo, da odkrito priznata oboroževalne pravice Avstrije, ne glede na določbe saintgermanske mirovne pogodbe. Poročilo navaja, da prekašajo sedanji efektivni avstrijske vojske meje te pogodbe in da jih neprestano povečujejo. Razen tega ustanavljajo zdaj tudi avstrijsko vojaško letalstvo, ki razpolaga s 150 letali raznih oblik.

Za kulisami tretjega Raiha

Dr. Schacht — dr. Göbbels

se bori za premoč — Hitler na Schachtovi strani

PARIZ, 5. septembr AA. Francoski listi se te dni bavijo z berlinskimi vestmi, ki poročajo, da se boj za vpliv v nacionalno-socialistični stranki med dr. Schachtom in dr. Göbbelsom čedalje bolj zaostruje, da se pa zmaga nagiba na stran dr. Schachta. Listi omenjajo kot znamenje čedalje večjega vpliva dr. Schachta, da je po znanem govoru v Königsbergu, ki ga Göbbelsova cenzura ni dovolila objaviti v nemških listih, dr. Schacht sprejel kancelar Hitler in mu objubil, da se ekstremistična Göbbelsova smer ne bo več širila.

Drugo znamenje, da se položaj obrača na stran dr. Schachta je to, da je kontrola nad

Da ne bi radi tega nastale težkoče s strani sednih držav, poudarjajo na Dunaju, da je zvezni kancelar dr. Schuschnigg opetovano izjavil, da habsburško vprašanje zdaj ni na dnevnem redu.

Ni dvoma, da je tudi ta avstrijska akcija v neposredni zvezi z zadnjimi razgovori med avstrijskim in madjarskim zunanjim ministrom ob Blatnem jezeru. Tako izgleda čedalje bolj verjetna teza, da bosta Avstrija in Madjarska pri morebitnih pogajanjih o podonavskem paktu postavili kot pogoj sodelovanja preventivno priznanje vojaške enakopravnosti.

trgovskimi podjetji, kakršna so trgovine s likami, starinarne in knjigarne, ki so bile doslej v pristojnosti Göbbelsa, prešle zdaj v resor dr. Schachta. Najbolj značilen pa je primer ravnateljstva nemške narodne banke dr. Köppna. Novembra leta 1934. so Köppna preventivno zaprli, češ da je kot zastopnik nekega podjetja odločil nekega nezaposlenega delavca. Dr. Göbbels je ta primer naslikal v »socialističnem« duhu in začel propagando, da pokaže, da je ta svetovalec dr. Schachta reakcionar. Na Schachtovo intervencijo so zdaj Köppna izpustili in je spet prevzel svoje prejšnje mesto.

doslovnem pomenu besede nesel po zraku. Zeleniške tračnice so v razdalji več milj uničene. Število žrtev cenijo na 700.

Vremenska napoved

Dunaj: Lokalne nevihte. Temperatura se bo v teku dneva zvišala, vreme se bo zboljšalo.

Strahovito divjanje silnega orkana na Floridi

BERLIN, 5. sept. DNB poroča iz Newyorka: Listi prinašajo strahovite podrobnosti o katastrofalnem orkanu na Floridi. Podatki o nezaslišani silovitosti viharja so takšni, da jim skoraj ni moči verjeti. Nekatera poročila trde, da je vihar nekatere hiše in celo skupine hiš v

Proglas jugoslovanskog sokolstva

Beograd, 5. septembra. Savez Sokola kraljevine Jugoslavije je za rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II. izdal na jugoslovansko sokolstvo in jugoslovanski narod tale proglas:

Jugoslovansko sokolstvo! Bratje in sestre! Danes slavi svoj rojstni dan nasa jugoslovanska naroda Nj. Vel. kralj Peter II. Današnji rojstni dan Nj. Vel. kralja bo proslavila vsa država in ves naš narod kot prvi rojstni dan po prevzemu prestola s strani našega mladega kralja.

Jugoslovansko sokolstvo! Maršiljska tragedija je pretresla z globoko bolešjo naš jugoslovanski narod in v tistih najtežjih časih naše narodne boli, je jugoslovansko sokolstvo obenem položilo zaobljubo svojem mlademu kralju, da stoji neomajno za prestolom prvega sokola, Nj. Vel. kralja Petra II. Karagjorgjevića in da bo čuvalo sveto zapuščino, ki nam jo je vsem zapustil njegov vzvišeni oče.

Na današnji rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II. polaga sokolstvo kraljevine Jugoslavije pred prestol svojega kralja izraze svoje brezmejne ljubezni do kralja in vsemu domu svoje narodne dinastije.

Sokoli bodo vedno ob strani svojega ljubljene kralja, želeč mu, naj bi z uspehom nadaljeval rodoljubno državniško in kraljevsko delo svojega velikega očeta za blaginjo jugoslovanskega naroda in kraljevine Jugoslavije.

Bratje in sestre! Danes, ko so vse naše sokolske misli in želje posvečene dobrobiti Nj. Vel. kralja Petra II. vas Savez Sokola kraljevine Jugoslavije poziva, da tudi v bodoče vedno mislite na temelje našega jugoslovanskega sokolskega dela, po kateri naj jugoslovansko sokolstvo brani edinstvo jugoslovanskega naroda in države. Ta jugoslovanska misel je predstavljala neomajno voljo vsega našega sokolstva pred svetovno vojno in po ujedinjenju našega naroda.

S to mislijo in z globoko vero v veličino jugoslovanske narodne ideje in z vero v srečno bodočnost našega mladega kralja vzklika jugoslovansko sokolstvo:

Naj živi Nj. Vel. kralj Peter II.!
Naj živi vzvišeni dom Karagjorgjevićev!
Naj živi Jugoslavija in jugoslovanski narod!

Zdravo!

Savez Sokola kraljevine Jugoslavije.

Mednarodna pomorska delavska konferenca

Beograd, 5. septembra. AA. Na pobudo mednarodnega urada za delo je sklicana za 25. november tripartitna pomorska delavska konferenca v Zenevi. Na konferenci bodo razpravljali med drugim tudi o letnem dopustu delavcev in o drugih vprašanjih, ki so v zvezi z delovnim časom. Konference se bodo udeležile vse države, ki razpolagajo z najmanj 20.000 brutto ton, med njimi tudi kraljevina Jugoslavija. Vsako državo bodo zastopali po en delegat vlade, delodajalskih organizacij in delavskih organizacij.

Po tej konferenci bo leta 1936 splošna pomorska mednarodna delovna konferenca, kjer bodo razen omenjenih vprašanj proučevali tudi vsa tista, ki so bila na dnevnem redu mednarodne pomorske delovne konference leta 1929.

Skaytski dnevi v Beogradu

Beograd, 5. septembra. b. V okviru skaytskih dni, ki bodo 1. do 11. t. m., bo tudi velika skaytska svečanost. Danes so prispeli v Beograd bolgarski, češkoslovaški in poljski skavti.

Politični utrinki

Akcija za vsedrjavni kmetski pokret

Voja Lazić in Uroš Stajić sta izjavila, da so povsem neutemeljene vse vesti o ustanovitvi kake nove ali posebne zemljoradniške stranke. Nasprotno sta poudarila, da vršita samo odločno zahtevko, ki napljuje vsa srca kmečkega stanu, in ta je, da se kmečko ljudstvo ne sme razdvajati. Poudarila sta nadalje, da delata na ustvarjanju kmečkega pokreta v vsej državi in s starim programom bivše zemljoradniške stranke.

Izjavila sta tudi, da hočeta osnovati poseben poslanski klub z zemljoradniškim programom, s katerim je njihova skupina šla na volitve dne 5. maja.

Zastave ob državnih praznikih

Zagrebska policija je izdala ta-le proglas: V zadnjih dneh se razširja v javnosti vesti in tendenciozna tolmačenja v zvezi z izveševanjem državnih zastav ob državnih praznikih. Ti glasovi izvirajo od izvestnih neodgovornih elementov, ki jim je namen, da izzivajo incidente in nered, ter da trosijo vznemirjenje med zagrebsko prebivalstvo, ki se je ob vsaki priliki izkazalo kot vestno in disciplinirano.

Da se izogne vsakemu nespornemu, sporoča uprava policije, da se ob državnih praznikih na vseh državnih in zasebnih stavbah morajo izvesti državne zastave.

Proti onim, ki bi na kakršenkoli način poskušali ovirati meščana pri izvrševanju njegovih meščanskih pravic in dolžnosti, bo uprava policije postopala strogo po zakonu.

Narodni poslanci v prestolici

Politično vrvenje se nadaljuje

Živahno gibanje po poslanskih klubih — Kam bodo šli demokrati? — Desidenti se tudi zbirajo

Beograd, 3. septembra. b. V teku današnjega in včerajšnjega dne so prispeli v Beograd skoro vsi narodni poslanci, da prisostvujejo svečanosti ob priliki rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II. S prihodom poslancev se je poživilo tudi politično življenje, ki je bilo zadnje dni mirno zaradi odhoda predsednika vlade v Pariz. Ves današnji dan je posedalo v večjih in manjših skupinah po klubskih prostorih polno poslancev, ki so razpravljali o političnem položaju z ozirom na potrditev nove politične formacije JRZ. Posebno poslanci iz opozicije, ki so se tam razgovarjali, so bili razdeljeni na dva tabora. Enega vodi minister za šume in rudnike Stefanović, desno krilo demokratskih poslancev pa je bilo zbrano okrog prosvetnega ministra Dobrivoja Stosevića. Poslanci iz prve skupine so

zborovali včeraj. Temu sestanku je prisostvovalo 20 narodnih poslancev. Vodja druge skupine je sklical za soboto 7. t. m. sestanek svojih pristašev. Tudi desidenti se živahno gibljejo. Na sestanku, ki ga je sklical g. Velja Popović v svoji hiši v Krunski ulici, so bili navzoči sledeči gospodje: dr. Dragutin Kojić, Ilija Mihajlović, dr. Jevremović, Peter Bogovac, Velja Kurtović, Milan Savinić, Joca Čelić, Rado Živković, Drago Jovanović, senator Miljutin Dragojević, dr. Otakar Gavrilović, Bogoljub Knežević, Mihajlo Krstić, Aca Lazarević, Mustafa Mulavić, Milivoj Isaković, prota Petković, Sava Nikić in drugi. Konferenci je predsedoval dr. Oto Gavrilović. Na sestanku se je razpravljalo o novi stranki. Do zaključkov še ni prišlo.

Slovenski poslanci za naše rudarje

Beograd, 5. sept. b. Narodni poslanci iz Dravske banovine, ki pripadajo vladni skupini, so se sestali tekom današnjega dne dvakrat, dopoldne in popoldne. Na teh sestankih so razpravljali o političnem položaju v Dravski banovini in ostalih delih države. Poleg teh zgolj političnih vprašanj so sklepali tudi o vprašanju redukcije državnih dobav premoga in o vprašanju rešitve problema kmečkih dolgov. Glede prvega vprašanja je bilo sklenjeno, da nastopijo vsi solidarno in najenergičnejše zahtevajo, da se ugotovi upravičenim zahtevam slovenskega rudarstva.

Spomenica

Beograd, 5. septembra. b. Danes dopoldne je slovenska delegacija narodne skupščine pod vodstvom podpredsednika dr. Lovrenčiča izročila gospodom ministrom dr. Korošcu, dr. Spahi in dr. Kreku ter Djuri Jankoviću naslednjo spomenico:

Slovenski poslanci, člani skupščinske večine, solidarno najostreje protestirajo proti zapostavitvi premogovne industrije v Dravski banovini, izvršene s sklepom ministrskega sveta z dne 7. julija t. l., kljub temu, da smo pravočasno opozorjali na dalekosežne posledice v gospodarskem in socialnem pogledu za Slove-

nijo, in dasi so nam merodajni činitelji zagotovili, da se dosedanje dobave ne bodo zmanjšale. Zahtevamo, da se izvede revizija državnih dobav premoga na pravični bazi v vseh rudnikih države ne pa na škodo premogovnikov v Sloveniji, kar se vrši že vsa povojna leta ter na podlagi razmerja dobav iz leta 1930. Po-udarjamo, da so rudniki v Sloveniji prav tako enako vredni in enako veljavni ter tvorijo z državo gospodarsko celoto prav tako, kakor rudniki ostalih banovin. Trdno pričakujemo, da bo visoka kraljevska vlada upoštevala to našo zahtevo po reviziji, ker bi v nasprotnem primeru morali spreminiti svoje dosedanje držanje proti vladi.

Spomenico je podpisalo 20 poslancev. V delegaciji, ki je obiskala imenovane gospode ministre, so bili sledeči gospodje narodni poslanci: Brenčič, Dobršek, Gornjak, Jančić, Janžeković, Krstnik, dr. Klar, Komman, Mravljak, Plesković, dr. Režek, dr. Šemrov, dr. Veble in inž. Zupančič. Vsi gospodje ministri so obljubili delegaciji, da se bodo zavzeli za to stvar, ki jim je zelo dobro znana in da bo prišlo še ta mesec do nove razdelitve premogovnih dobav za državne železnice.

Gradnja Trgovske akademije v Zagrebu

Beograd, 5. septembra. AA. Na intervencijo ministarstva za trgovino in industrijo je upravni odbor Državne hipotekarne banke dovolil banki upravi v Zagrebu sedem in pol milijona dinarjev kredita za izgradnjo poslojca Trgovske akademije v Zagrebu.

Sprejemi pri kraljevskih namestnikih

Beograd, 5. septembra. b. Kraljevska namestnika dr. Radenko Stanković in dr. Ivo Perović sta sprejela danes predsednika senata dr. Ljubomira Tomašića in ministra brez listnice dr. Behmena.

Povišanja in premestitve

Beograd, 5. septembra. b. Napredoval je za veterinarske svetnike v 5. polož. skup. Filip Kulterer, višji veterinarski pristav sreza Konjice in Banjeve Ivan, viš. veterinarski pristav sreza Našice. Za viš. veterinarske pristave v 6. pol. skup. je postavljen Stane Jože v srezu knjaževačkem. Za viš. veterinarske pristave v 7. pol. skup. Vinko Bedenk, veterinarski pristav v Kranju. Z rešitvijo ministra za socialno politiko in narodno zdravje je premeščen za administrativnega zdravnika na zdravilišče Topolšica Saje Josip, uradnik državne bolnice v Ljubljani 8. polož. skupine.

Beograd, 5. septembra. b. Jutri bo tekma med reprezentancama Češkoslovaške in Jugoslavije. Češkoslovaki so prispeli danes v Beograd.

Pariški tisk o dr. Stojadinoviću

PARIZ, 5. sept. AA. »Petit Journal« prinaša razgovor svojega poročevalca s predsednikom jugoslovanske vlade in zunanjim ministrom dr. Milanom Stojadinovićem. Članek ima naslov »Jugoslavija ostane zvesta prijateljica Francije«. Poročevalec najprej omenja, kako ga je sprejel jugoslovanski ministriški predsednik za mizo, polno raznih dokumentov in zapiskov. Razgovor prekine samo tedaj, kadar odgovarja na telefonske klice, ki prihajajo zelo pogosto iz Beograda. V perfektni francosčini mu je izjavil, da je očaran nad sprejemom, ki ga je doživel.

Dopisnik velikega pariškega lista pravi dalje, da je dr. Stojadinović očitno zadovoljen, ker so mu vsi listi brez sleherne neskladne note posvetili članke, prežete z iskrenimi simpatijami. Zelo ljubim vašo državo, mi je rekel dr. Stojadinović, toda prepričan sem, da vsi ti izrazi spoštovanja do moje osebnosti veljajo Jugoslaviji, ki ostane tudi v bodoče najzvestejša in najpogostejša zaveznica Francije.

Nato je jugoslovanski državnik izkazal globo-

ko spoštovanje g. Lavalu. Ustvarjena sva, da se zares med seboj dobro razumeva, je dodal dr. Stojadinović z nasmehom, ker imam tudi jaz kmetsko poreklo.

»Petit Journal« zaključuje članek s temi besedami dr. Stojadinovića: Moj obisk bi sicer mogel ostati brez slehernega komentarja. Nisem se hotel obračati ne na levo ne na desno. Hotel sem samo videti svoje francoske prijatelje. Tako ko sem prišel na oblast, sem mislil, da ima moj prvi obisk biti v Parizu.

PARIZ, 5. sept. AA. »Oeuvre« komentira obisk predsednika vlade dr. Stojadinovića in pravi. Najvažnejše je, da je dr. Stojadinović poudaril v Parizu med drugimi možnostmi, da se doseže miroljubna organizacija Evrope, tudi odločno voljo za sodelovanje na Balkanu in z veliko zapadno sosedo, kakor hitro Italija pokaže, da je izpremenila svoje stališče. Žrtve, ki jih je doprinesla Francija meseca januarja v Rimu, bodo nekega dne obrodile dobre sadove.

Ljubljana na večer pred kraljevim rojstnim dnevom

Ljubljana, 5. septembra.

Ob 17. se je na glavnem kolodvoru in pred njim zbrala velika množica, da pozdravi zastopnike JS iz vse države. Bana je zastopal načelnik g. Breznik, ki je obenem načelnik vsega našega podmladka JS, h kateremu sta pa prišla tudi župan g. dr. Ravnihar in zastopnik komandanta dravske divizije podpolkovnik g. Bakić, predsednik oblastnega odbora podban g. dr. Pirkmayer, njegova soproga g. Marija kot predsednica ženskega odseka JS z vsemi odbornicami, ki je bila med njimi tudi soproga bana g. Olga dr. Pucova.

Predsednik ljubljanskega kraljevnega odbora g. Pogačnik in tajnik glavnega odbora g. dr. Jeglič sta se delegatom peljala nasproti. Za njima je izstopilo okrog 100 delegatov z vodilnimi funkcionarji JS. Med navdušenim pozdravljanjem je poslevoedeči podpredsednik glavnega odbora JS, direktor pomorskega sabotaža g. Stipanović poljubil predsednika g. dr. Pirkmayerja, nato sta mu pa mala stražarčka Luka Pintar in Evica Pavlinova z najlepšimi besedami izročila šopek nageljnov in zato od prijaznega gospoda dobila poljubček. Med delegati smo zlasti opazili bivšega ministra in sedanjega zagrebskega predsednika oblastnega odbora grofa Kulmerja, predsednika beograjskega oblastnega odbora, bivšega ministra Peleša, podpredsednika glavnega odbora admirala Stankovića, generala Lazarevića in druge. Drugi del delegatov s podmladki iz Osijeka in dolnjih krajev je prišel z vlakom ob 18.12.

Župan g. dr. Ravnihar je v svojem pozdravnem govoru predvsem večkrat podčrtal potrebo zveze Slovenije z morjem kot važno točko programa JS. S krasnim govorom se je za pozdrav zahvalil poslevoedeči podpredsednik JS Stipanović. Nato se je pa za godbo razvil dolg sprevod z zastavami podmladkov, narodnimi nošami, delegati, žensko sekcijo in članstvom med gostim špalirjem po Masarvkovi in Miklošičevi čez Kralja Petra trg in Gospodovski cesti na velesojem. Občinstvo je povsod radostno vzklikalo nosilcem idej JS.

Nočna manifestacija

Kakor je padel mrak nad Ljubljano, so se zgoštile množice po ulicah, ki so kar najbogatejše okrašene s trobojnicami in zastavicami JS. Z gradu grme topovi in naznanjajo pričetek proslav rojstnega dne kralja Petra II. Na večih krajih so zažareli reflektorji in kmalu so začele tudi prižigati luči po oknih. Gneča je pred magistratom in množica se ne more nagledati okrašenega Robbovega vodnjaka, ki žari v siju reflektorjev. Mogočen je portal mestne hiše s palmami in žarečim napisom »Živel kralj Peter II.« Enako je na bogato dekoriranem Kongresnem trgu, kjer pred razsvetljenim čudovitim pročeljem uršulinske cerkve blesti znamenje sv. Trojice v venčih, travkih, zastavicah in zelenju veselo in radostno. Ponosno se dviga visoko pod temno nebo ves srebrni stebel Napoleonove Ilirije, a že se zgrinjajo z vseh strani Ljubljane društva v krojih in uniformah ter v svečanih oblekah, zlasti pa slikovite narodne noše in množice ljudstva. Po 19. uri prične že prižigati baklje, a še vedno prihajajo nove skupine in deputacije, da na poziv akcijskega odbora proslave večer.

Krona vse krasote je razsvetljeni grad. Skupine podmladka se mešajo med množico. Tudi nebotičnik je razsvetljen in v zastavicah. S Kongresnega trga se prične takoj po 19.30 odvijati dolg sprevod na Vegovo ulico in dalje po Rimski in Bleiweisovi, Aleksandrovi cesti, Prešernovi ulici, Marjinem trgu in Stritarjevi ulici pred magistratom.

Pred mestno hišo na kandelabrih plapolajo v vetru visoki plameni in osvetljujejo spomenik kralja Petra I., ki ima danes lovorjev venec zmagovalca na glavi. Za vojaško godbo z bakljonošami in četo koraka vse Sokolstvo z 9 praporji in vsa društva in korporacije ter godbe.

Ves mestni trg je nabit, a tudi ostra ploha ne moti nikogar. Vse vzklika Jugoslaviji in mlademu kralju.

Župan g. dr. Vladimir Ravnihar z vrh stopnic magistrata govori slavnostni govor, ki ga po ojačevalih razumejo najoddaljenejši poslušalci. Prelepe besede pietete do kralja Petra I. in Aleksandra I. ter srčna hvaležnost obema izživajo solze ganjotja in spet z ljubeznijo prežete želje, upanja in nad za srečo mlademu kralju dvigajo srca k svečani prisegi in pobožni molitvi, da hočemo živeti v slogi in miru ter graditi mlademu kralju dom, ki bo nanj ponosen vsak državljani in ga spoštvali tudi zunanji svet. Živio kralj Peter II., živila kraljica Marija, živio ves naš kraljevski dom!

Ko je vojaška godba odigrala himno in je prenehal grom ovacij, je župan prečital čestitko in izjavo vdanosti akcijskega odbora, na kar so pod vodstvom dirigenta g. Prelovca zapeli združeni pevski zbori mogočno »Buči morje adrijsko«. Ponovne ovacije so pa prekinili težki akordi himne »Hej Slovani«, ki jo je Ljubljana prepevala pred svojo častitljivo mestno hišo ob najhujših časih in največjejših zmagah.

Med vzkliki kralju in Jugoslaviji so se množice z godbami na čelu spet mirno razšle na vse strani Ljubljane. In čez vsa Ljubljano z grajškega hriba blesti žareč napis: »Čuvajmo našo morjet«

Naš izvoz v Palestino

Naš palestinski konzulat v Beogradu

Beograd, 5. septembra. AA. Semka je prispel naš častni konzul v Palestini g. Arnold Rojanski. Nastanil se je v hotelu »Srpski kralj«. G. Rojanski ostane v naši prestolnici več dni in bo stopil v stike z našimi gospodarskimi krogi radi pospešitve našega izvoza v Palestino.

Jubilejni letalski kongres

v Dubrovniku bo otvoril general Peter Živković

V ponedeljek bo otvoril v Dubrovniku osebno naš minister za vojsko in mornarico general Peter Živković jubilejni kongres letalcev, katerega se bodo udeležili zastopniki vseh svetovnih držav. Kneza-naměstnika Pavla bo zastopal na kongresu minister dvora, naš novi poslanik v Londonu Slavko Grujić. Delegati se bodo zbrali v Zagrebu že danes, kjer se bodo udeležili proslave rojstnega dne kralja Petra II. Med delegati so večinoma svetovnoznani pionirji v letalstvu in letalci, ki so si priborili na svetovnih tekmah največje lavorike. Častno bo zastopano tudi naše mlado letalstvo, ki si je v kratkem času svojega razvoja priborilo dostojno mesto med evropskimi državami.

Vesti iz Italije

Vinogradniški problemi

so bili na razpravi pri tehnično-gospodarski sekciji Konfederacije vinorejcev v Rimu

Fašistovska konfederacija vinogradniških delavcev se je v svoji tehnično-gospodarski sekciji sestala pod predsedstvom poslanca Angelinija in pretresala razne probleme, ki se tičejo vinogradništva v Italiji. Poleg odbora je bilo navzočih tudi več strokovnjakov. Odbor se je bavil s točkami, ki pridejo na dnevni red korporacije v soboto 7. t. m. in imajo vse namen, da se povzdigne vinogradništvo v državi. Sekcija je predvsem razglabljala, v kakšnih razmerah se italijansko vinogradništvo sploh nahaja, potem je razmotrivala, kako bi se dali obnoviti stari vinogradski nasadi, kako bo z vinskimi cenami, kako bo so ponarejenimi vini in kako bi se dalo spraviti grozdje v kupčijo. Posebno pozornost pa je sekcija posvetila vprašanju tipičnih vinskih vrst, ker je tehnična in trgovska valorizacija takšnih vin neobhodno potrebna, če se hoče priti do kriterija izbranih vin in jih gotovo ter dobičkonosno razpečati doma in v tujini. Končno je sekcija razpravljala tudi o tem, kaj je treba ukreniti za propagando in zaščito italijanskih vin v inozemstvu ter kako omejiti proizvodnjo in prodajo piva.

Važnost istrskega premoga

V Trstu je zasedala industrijska sekcija pokrajinskega sveta korporacijskega gospodarstva, da po iniciativi g. Mussolinija sklene z vsemi sredstvi pospeševati uporabo domačega premoga iz porečja Raše v Istri na eni strani, na drugi strani pa razširjati uporabo nadomestnega goriva namesto iz tujine uvažanega bencina in nafte. To je nadaljevanje one gospodarske smeri, ki se hoče osamosvojiti od inozemstva z žitno bitko, elektrifikacijo železnice itd.

Letna premogovna produkcija v Istri znaša okrog 400.000 tonelat, ki se pa gotovo v kratkem podvoji. Sicer istrski premog ni prvovrsten, vsebuje tudi precejšen odstotek žvepla in ni vsaka gorilna naprava zanj primerna. Treba pa je razpršiti mnogo predsodkov, zdaj je njegova izključna uporaba v Trstu in drugod že zelo razširjena, kolikor pa še ni, smatrajo sindikatne organizacije, da se uporablja marsikje brez potrebe inozemski premog, kjer bi lahko služil domači. Sindikatne organizacije so si tu nadele nalogo, da usmerijo domačo potrošnjo, kolikor se le da, na domači istrski proizvod: v plavžih, pri železnicah, ladjah, v industriji in tudi v domači peči. Če gorilne naprave niso za to primerne, se bodo morale postopoma urediti, tako da bo najpozneje do konca leta 1937. lahko zakonitim potom postala uporaba domačega premoga obvezna.

Skoraj še bolj pereče je z ozirom na sodobni avtomobilski promet nadomeščanje bencina in nafte z drugimi gorivi. Posebno v krajevnem prometu se bo stvar dala lepo izvesti, težje pa v medkrajevnem in mednarodnem prometu. Konstrukcija sedanjih motorjev ni takšna, da bi se dalo nadomeščanje kar diktirati. Tehniki študirajo nov tip motorjev, pri katerih se bodo tvorili brez posebnih motenih potrebni gonilni plini tudi ob navadni kurjavi z drvmi. Kolikor hitro bo stvar od tehnične strani v popolnem redu, potem je gotovo, da bo dragemu bencinu in nafti v Italiji odzvonilo odtodaj, da se bo ohranil za druge, važnejše svrhe. Tržaška pokrajina je poklicana, da pokaže na obeh področjih najboljšo pot k osamosvojitvi.

Čitajte in razširjajte

»Glas naroda«!

Slovesna otvoritev velesejma

Po lepoti, zanimivosti in vsebini prekaša vse dosedanje

Ljubljana, 5. septembra

Se nikdar ni bila ob otvoritvi velesejma taka gneča kakor danes, ko so se zastopniki vseh stanov z dežele in mesta gnetli pod belo rdečim svetilnikom z emblemom Jadranske Straže.

Oba predsednika velesejma g. Bonač in g. Praprotnik sta z ravnateljem g. dr. Dularjem in drugimi funkcionarji velesejma pričakovala goste in med prvimi je bil ban g. dr. Dinko Puc z gospo soprogo Olgo, ki so funkcionarji pozdravili s krasno kito cvetja. Seveda je bil zbran tudi ves oblastni odbor JS s predsednikom, pomočnikom bana g. dr. Pirkmayerjem in njegovo soprogo g. Marijo, ki je predsednica ženske sekcije JS. Poleg teh so bili odborniki obeh krajevnih odborov JS ter tudi precej članov mornarske sekcije v uniformah. Izredno mnogo je bilo narodnega ženstva, a korporativno so se otvoritve udeležili zastopniki trgovskih, obrtniških in industrijskih zbornic iz vse države, ki pravkar zborujejo v Ljubljani. Narodno-gospodarske kroge je seveda vodil predsednik naše ZTOI g. Jelacina, ki je pa obenem fungiral tudi kot podpredsednik oblastnega odbora JS. Dolgo vrsto funkcionarjev bi morali našteti in pri vsakem dodati, da je član ali odbornik JS!

Ko se je pripeljal zastopnik Nj. Vel. kralja, divizijski general g. Peter Nedeljković, je izpregovoril predesednik g. Fran Bonač ter pozdravil predvsem kraljevega odposlanca divizijskega generala g. Petra Nedeljkovića, nadalje g. bana dr. Dinka Puc, ki je zastopal tudi predsednika vlade dr. Stojadinovića in notranjega ministra g. dr. Korošca ter gospoda mini-

Zastava, katero je daroval kralj Peter II. ljubljanskemu oblastnemu odboru JS

stra za trgovino in industrijo dr. Vrbanića obenem. Nadalje je pozdravil brigadnega generala g. Pekića kot zastopnika ministra vojske in mornarice, direktorja g. Josipa Cugmusa kot zastopnika ministra prometa, direktorja g. dr. Vagoja kot zastopnika ministra pošte in brzojava, g. metropolita dr. Rožmana, g. dr. Kimovca kot zastopnika nadškofa dr. Jegliča, vse zastopnike diplomatskega in konzularnega zbora iz Beograda, Zagreba in Ljubljane. Posebej je

Narodno gledališče v Ljubljani

Drama

Sobota 7. septembra ob 20. uri Izdaja pri Novari v dramskem gledališču (izven). Znižane cene od 24 Din navzdol.

Nedelja, 8. septembra ob 18. uri: Kralj Oedipus na letnem gledališču v Tivoliju. Ponedeljek 9. septembra zaprto.

Opera

Petek 6. septembra ob 15. uri Akademija podmladka Jadranske straže (izven). Globoko znižane cene od 15 Din navzdol.

Ob 20. uri Manon, slavnostna predstava v proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II. (izven). Znižane cene od 36 Din navzdol.

Sobota 7. septembra ob 20. uri Mala Floramye (izven). Znižane cene od 30 Din navzdol.

Nedelja 8. septembra ob 20. uri Sveti Anton, vseh zaljubljenih patron (izven). Znižane cene od 30 Din navzdol.

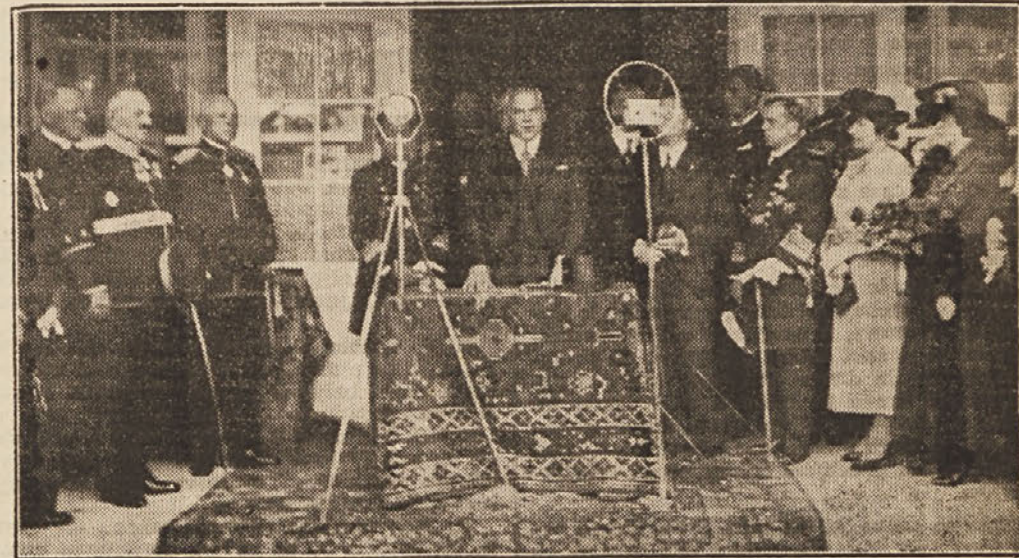
Radio

Petek, 6. septembra.

Ljubljana: 12.00: Bože pravde (plošče) — 12.45: Vreme, poročila — 13.00: Čas, obvestila, spored — 13.15: Udanost in zvestoba (radijski orkester) — 14.00: Vreme, borza — 18.00: Mlademu kralju v prisrčen pozdrav, radijski orkester, plošče, recitacije, prizori — 19.00: Čas, vreme, poročila, obvestila, spored — 19.30: Nacionalna ura — 20.00: Prenos iz Beograda — 22.00: Čas, vreme, poročila, spored — 22.15: Domovina, mili kraj, slovenski vokalni kvintet, vmes reproducirana glasba.

Zagreb: 20.00: Koncertni večer, prenos iz Beograda — 22.00: Poročila, vreme in napovedi sporeda — 22.15: Slovanska glasba — 23.00: Konec oddaje.

Beograd: 20.00: Zvočna igra — 21.30: Himna in narodne pesmi — 22.00: Čas, poročila — 22.25: Radijski orkester — 23.00: Narodne pesmi.

Ban dr. Dinko Puc otvarja velesejsko razstavo »Ljubljana v jeseni«

pozdravil našega župana g. dr. Vladimira Ravniharja, mariborskega župana g. dr. Lipolda in pljuškega župana g. Jeršeta. Prisrčno je pozdravil tudi zastopnike naše hrabre vojske in mornarice, posebno kapetana fregate g. Mirka Pleiweisa kot zastopnika komandanta naše mornarice kontreadmirala g. Polića in kapetana bojnega broda g. Nikolo Steinlela kot zastopnika glavnega odbora JS. Po pozdravu zastopnikov državnih in samoupravnih oblasti, rektorja univerze, reprezentantov trgovskih, obrtnih in industrijskih ter kmetijskih korporacij, zastopnikov velesejma v Zagrebu in vseh drugih je govornik na kratko opisal posamezne oddelke velesejma ter predvsem poudaril, da kraljuje na velesejmu razstava »Naš Jadran«, ter opozoril predsednika oblastnega odbora JS podbana g. dr. Pirkmayerja, da on povzame besedo o njej.

Predsednik oblastnega odbora JS, pomočnik bana g. dr. Pirkmayer, je prav tako pozdravil vse navzoče in obširno govoril o naporih za jadransko razstavo. Idealizem in ljubezen do morja ter požrtvovalnost so premagali vse ovire, da je bilo mogoče ustvariti tako veličastno razstavo Jadrana. Govornik se je zahvalil predvsem vojnemu ministru arm. generalu g. Petru Živkoviću, Komandi vojne mornarice v Zemunu, kraljevski banki upravi, izvršnemu odboru JS v Splitu in oblastnim odborom, upravi velesejma in sploh vsem sodelavcem, nato je pa otvoril jadransko razstavo s trikratnim vzlikom Nj. Vel. kralju Petru II. »Živio!« Vojaska godba je zaigrala narodno himno in »Živio!« je odmeval po vsem velesejmu.

Končno je povzel besedo zastopnik predsednika vlade, notranjega ministra in ministra za trgovino in industrijo ban

g. dr. Dinko Puc

in dejal:

»Izredna čast mi je, da morem pozdraviti to jesensko gospodarsko prireditve ljubljanskega velesejma v imenu ministrskega predsednika gospoda dr. Stojadinovića, v imenu ministra za notranje posle g. dr. Korošca in v imenu mi-

Oče ga je vklenil v verige

Pred dnevi ze stražnik na glavnem kolo-dvoru opazil skupino treh otrok v starosti 9, 11 in 13 let, kako so pri blagajni kupovali vozni listek za Lesce-Bled! Takoj so se mu zdeli sumljivi ter jih je povabil s seboj. Izkazalo se je, da so visokemu mitničarju naskrivaj izmaknili 130 Din in nato pobegnili kljub temu, da jih je mitničar zasledoval. Z ukradenim denarjem so hoteli najbrže kam na Bled, kjer naj bi se jim odprlo širše polje udejstvovanja, toda pozorno stražnikovo oko je vse tri ptičke brez gnezda in pravega varstva še pravomerno odvrnilo z njihove poti. Ker so še mlečnoboljši šolski otroci, so jih izročili staršem, starše pa posvarili, naj bolj pazijo nanje. Eden izmed mladih tatincev je bil že tako pokvarjen, da ni pomagalo niti to, da ga je oče okoval in z verigo priklenil doma. Fant je verigo prepilil in ušel.

Prav tako se je poletne mesece sukala na Savi med kopalci na Tomačevem in na štirinovem kopalšču 4 peresna detelja 11, 12, 14 in 16 letnih otrok, ki so kopalcem kradli zlate ure in denar. Pred dnevi so zalotili 14 letnega Mirka, kako je hotel pobegniti z ukradenim kolesom. Na policiji je izdal še ostale tovariše in so tu ugotovili, da so mladi nepridipravi izvršili nad 15 tatvin obleke, srebrnih ur, sportne obleke itd. Lastniki naj se po svoje stvari zglašajo na uradu. Ker so še mladi, so jih vrnili staršem, ki so največ krivi s svojo malomarnostjo, da ne skrbje, kod se jim vse klatijo otroci.

Čevlji ga je izdal

Meseca julija so neznani vlomilci v noči od 17. do 18. vlomili v znano vilo bančnega uradnika g. Bauha na Hradskega cesti. V bližini vile so delali zidarji in opazili, da se v stanovanju premika luč. Šli so k vili in vlomilcev prepodili. Pri begu pa je eden izmed vlomilcev izgubil desni čevlj in se tudi ob kamenju precej ranil, tako da je šepal. Prav ta čevlj je bil

ministra za trgovino g. dr. Vrbanića, ki so me pooblastili, da jih zastopam in njihovo odsotnost opravičim. A tudi osebno mi je v radost, da morem prisostvovati prireditvi, ki je sicer en sam člen v dolgi verigi slinljivih prireditev, ki pa se letos znova odlikuje po svoji pestrosti, zanimivosti, in ki nam zopet odkriva celo vrsto naših gospodarskih panog. Še vedno živimo v času, ki je zasebna iniciativa in samopomoč prvenstvena gibalna sila v narodnem gospodarstvu, in zato smo hvaležni za vsako dobro idejo, za vsako pobudo, za vsak korak, ki je storjen v smeri pospeševanja in ojačevanja gospodarskega življenja.

To velja predvsem tudi za prireditev Jadranske razstave. Jadranska straža, ki je to razstavo priredila, ni samo patriotska organizacija, ki prireja manifestacije in vzgaja mladino v ljubezni do domovine, marveč je organizacija eminentno gospodarskega pomena, ki ima namen predočiti narodu pomen in važnost morja ter vse možnosti njegove gospodarske eksploatacije. Da je taka propaganda potrebna, nam kaže baš zgodovina naše države. Ne moremo reči, da smo v letih njenega obstoja izkoristili vse možnosti, ki nam jih daje obširna morska obal. Ne zadošča za razvoj naše države samo dostop do morja, treba je imeti tudi smisla za njegovo gospodarsko izkoriščanje. Morje pomeni neskončno povečano državno površino, pomeni zvezo z vsemi kraji sveta, pomeni ogromen kapital in silno bogastvo, ki ga je treba samo dvigati. To bogastvo gre ne v milijone, marveč v milijarde, kar je razvidno iz tega, da gubi samo Slovenija vsled pomanjkanja zveze z morjem letno najmanj 150 milijonov dinarjev. V nadi, da bo tudi ta razstava pripomogla k pravilnemu razumevanju naših najvažnejših gospodarskih problemov, da bo pomagala izpremeniti miselnost, naših v gospodarstvu odločujočih faktorjev, čestitam prirediteljem ter proglašam razstavo za odprto!

Spet so se razlegali po velesejmu vzkliki odobravanja, a vsi visoki gostje so si nato v spremstvu funkcionarjev ogledali podrobno vse razstavne prostore.

zanj usoden. Da bi zabrisal za seboj sled, je šel njegov pajdaš drugi dan k čevljarju in pri njem kupil še nekoliko stare, vendar podobne čevlje, da ne bi vzbujal pozornosti. Vendar pa so detektivni postali pozorni na šepca in ga prijeli, ker so sumili, da mora biti njegovo šepanje v zvezi z omenjenim vlomom. Na policiji so v njem spoznali že starega znanca kriminala, že 11-krat kaznovanega ljubljancana, 32-letnega Stanka Kaiserja, ki se je zagovarjal, da šepa zato, ker je padel z drevesa in da je čevlje kupil pri drugem čevljarju, kakor ga dolže. Seveda miso verjeli njegovemu zagovarjanju, ker sta ga kot prči spoznala dva zidarja in je tudi čevljar potrdil, da so bili čevlji kupljeni pri njem. Še bolj pa je potrdilo njegovo udeležbo pri vlovu to, da so našli na njegovem domu nekaj ukradenih zlatnine. Izročili so ga sodišču, kjer bo obenem družno z drugima svojima pajdašema Stankom Jerebom in Francem Porento, z dvema specialista za vlome v poletne hišice, počakal svoje dvanajste kazni.

Ježica

Občinski odbor Rdečega križa na Ježici priredi danes na rojstni dan Njegovoga Velikanstva kralja Petra II., vrhovnega pokrovitelja in zaščitnika društva Rdečega križa kraljevine Jugoslavije, slovesno proslavo. Ob 8. uri slovesna zahvalna služba božja v župni cerkvi na Ježici. Po sv. maši v Društvenem domu svečani sestanek Občinskega odbora Rdečega križa na Ježici, h kateremu so povabljeni poleg društvenega članstva tudi zastopniki vseh domačih oblasti in organizacij. Dnevni red sestanka: 1. pozdravna pesem, 2. otvoritev svečanega sestanka, 3. slavnostni govor (govori starešina okrajnega sodišča g. dr. Ivan Bizjak), 4. državna himna.

Vitanje pri Celju

Otvoritev strelišča. V nedeljo 8. t. m. bo strelska družina v Vitanju otvorila strelišče na gričku poleg Vitanjskega trga. S to otvoritvijo bo združena velika gozdna veselica, pri kateri sodeluje godbeno društvo »Slavček« iz Trnovelj. Streljali bodo za lepe nagradne dobiteke. Ker obkroža trg Vitanje edinstveno krasen planinski svet, ki nudi s svojo divno okolico izreden užitek, pričakujemo obilen poset od blizu in daleč.

Nova sezona v naši drami

Pod gornjim naslovom je napisal g. Josip Borko, absolvent praške igralske šole, dobro mišljen članek, ki je pa v nekaterih trditvah zmoten.

Ker govori tudi o upravi našega gledališča in posebno o režiserjih ter ostalem igralskem osebju in postavlja mene na posebno mesto, je moja dolžnost, da pojasnim zmotne trditve, ki se tičejo uprave, in one, ki postavljajo moje tovariše v napačno luč.

Naše gledališče temelji na osnovi, po kateri stremi uprava s tem, da uprizarja predvsem slovenski repertoar, katerega srž bodi — slovenska drama. Ne bom našteval onih izvršnih slovenskih del, ki so jih menjajoče se uprave v povojnem času z ljubeznijo uvrstile v repertoar, in odveč je kazati na vse one številne večere, ko je zaživela na odru Cankarjeva beseda.

Opozorjam le na letošnji, že objavljeni repertoar, ki vsebuje že zdaj 18 premijer iz slovenske literature, a med temi pet slovenskih, od katerih so štiri krstne predstave. Če pa bosta izročila še druga dva slovenska avtorja objavljeni drami in bosta ti toliko zreli, da bosta vredni vpriporitve, bomo nudili občinstvu v tej sezoni 6 slovenskih krstnih predstav in kot sedmo premijero Medvedovega »Kacjanarja«.

Splošno znano je, da živa naša drama velik sloves ne le doma, temveč tudi drugod — (Izjave Hudožestvenikov in prvih igralcev Narodnega divadla ter kulturnih mož bratov Srbov in Hrvatov in vseh onih iz občinstva, ki so gledali dramske predstave v kulturnih centrih Evrope) — prav zaradi povezanosti igralskega osebja in umetniške svojih režiserjev, ki vpriporjajo predstave, katere se odlikujejo predvsem z ansambelsko v celoto ubrano igro. Noben lik ne sme v predstavi biti igran tako, da bi stal osamljen v ospredju. Zliti se mora v celoto, kar je pa mogoče le zato, ker posveča naša režija in naš igralec tudi majhnim vlogam vso umetniško skrb. Zato se je mogla razviti v povojnem času že lepa vrsta moči, ki so bile takoj ob pričetku našega gledališča v prvih povojnih letih še začetniške ali pa ne čisto dozorele, v zrele igralce, ki so danes predstavniki tudi takomenovanih glavnih vlog. Naj imenujem le nekatere: Mira Danilovi, Medvedova, Rakarjeva, Gabrijeličeva, Boltarjeva, Debevec, Cesar, Lipah, Jan, Jerman, Sanein. Iz mojega ansambla v Trstu so izšli in bili v Ljubljani angažirani: Kavčičeva, Kralj, Martinčević itd. Vsem tem je pustila uprava popolno svobodo, da so se mogli kot režiserji razvijati, tako da so danes stebri našega ansambla.

Res pa je, da denarne razmere ne dopuščajo pomnožitve ansambla. Zato (in ne radi primadonstva) so nekateri člani z delom preobloženi. Uprava skuša vedno najti možnosti, da bi kljub težkemu finančnemu položaju mogla ansambel povečati in osvežiti in je prav letos angažirala režiserja arhitekta Stupico in igralko Severjevo, ki nikakor ne misli prevzeti od Mire Danilove primadonstva, temveč Danilovo in druge naše odlične igralke kvečjemu nekoliko razbremeniti. Vsem je znano, da je dela uprava v pretekli sezoni tudi gospodu Petru Malcu, absolventu dunajske igralske šole, priliko, da pokaže svoje zmožnosti kot režiser in tekem sedanje sezone tudi kot igralce. Njen načrt je, da bi angažirala vsako novo mlado moč, ki izkaže svojo zmožnost, čim ji bodo to dovolile denarne razmere.

G. Borko je napisal tudi stavek: »Rečem lahko samo to, da razen Milana Skrbinskega ne poznam režiserja, ki bi čutil nedostatek osnove in ki bi slovenski režiser prav za prav bil.« To trditev moram resnici na ljubo odkloniti. Res je sicer, da sem kot vodja tržaškega gledališča uvrstil v repertoar ciklus slovenskih del, ki je vseboval (razen »Jakoba Rude«, ker me je konec sezone prehitel) vse tedaj za tržaški oder upoštevanja vredne dramatične. Res pa je tudi, da se je ob novem pričetku slovenskega gledališča takoj po vojni prav tako zavzel za Cankarja Osip Sest, ki je vpriporjal njegova dela z veliko ljubeznijo in jih vse uvrstil v povojni repertoar. Da imamo v naši drami prav Cankarja za osnovo, dokazuje dejstvo, da se vpriporja vseh teh 16 let, da je vsak režiser srečen, če ga more režirati, in da so igralci za vloge v Cankarjevih delih navdušeni. To ljubezen do Cankarja so čutili tudi vse uprave našega gledališča. Samo zaradi tega je mogoče, da se vpriporjajo vsa Cankarjeva dela že v tretji. Prvi ga je po vojni postavil v Ljubljani na oder Osip Sest, drugi, ki ga je vsega (poleg »Romantičnih duš« in iz izjemo »Lepe Vide«) vpriporil, je bil podpisani, tretji pa, ki se ga je lotil z ljubeznijo in priznalo temeljitostjo, je Ciril Debevec, ki nam ga je pogolobil s predstavami »Kralja na Betajnovi«, »Lepe Vide« in »Hlapcev«. Sledila pa bodo v njegovi režiji še ostala tri dela.

Da je režiral večje število slovenskih del prav podpisani, je po eni strani zgolj slučaj, ker je delovni red tako nanesel, po drugi strani pa dejstvo, da so nekateri slovenski avtorji izrazili željo, da postavi podpisani njih dela na oder. Ni pa s tem rečeno, da bi se jih bil ta ali oni tovariš branil režirati.

Seveda pa je treba pomisliti, da tvorijo večino našega občinstva abonenti, (vsaj imamo pet abonmajev!) in da mora biti in tudi je uprava pri vpriporitvi slovenskih del toliko izbirena, da nudi abonentom in ostalemu občinstvu predvsem taka dela, ki so po avtorjevi zasnovi vsaj toliko dobra, da je mogoče s soustvarjanjem režije in osebja nuditi umetniško zaokrožene predstave. In tu je treba poudariti, da je za takšne priznanke v naši drami tudi naše občinstvo navdušeno in rado prebere literarne in odrske šibkosti, ki so jih vsebovala nekatera od vpriporjenih domačih del.

V zvezi s tem in v vprašanjem naraščanja, ki ga je treba vzgojiti, naj povem, da se tako podpisani, kakor tudi drugi bavimo z idealnim načrtom ustanoviti gledališki Studio, kjer

se bi vpriporjala našimi najboljšimi zreli močmi nova, čeprav še šibka slovenska dela, ki bi vsebovala vsaj kal upanja, da se bo avtor še razvil in izpopolnil, če bo videl svoje delo na odru oživotvorjeno, in kjer bi bila obenem našim najmlajšim dana prilika, da bi v dobrih dramskih delih poizkusili svoje ustvarjalne moči in se tako razvijali, dokler ne bi toliko dozoreli, da bi jih mogla uprava zaposliti v velikih vlogah tudi v rednih sezonskih

predstavah. Žal pa radi slabih gmotnih razmer tega načrta še ne moremo uresničiti, ker je naš malopštevilni ansambel tako zelo zaposlen, da bi za takšen Studio primanjkovalo časa. Upajmo in delajmo na to, da bo začelo naše gledališče čimprej laže dihati, pa bomo mogli marsikaj odpraviti, kar je danes še nujno zlo, in mnogo tega udejstviti, kar nam lebdí lepega pred očmi.

Milan Skrbinšek.

Dnevni dogodki

× Nacionalna ura. Proslava rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II. Narodna himna, pozdravi, predavanja.

× Naši naročniki in čitatelji naj nam oprostite, da smo morali v današnji številki izpustiti nadaljevanje romana »Kri ne kliče po masčevanju« zaradi obilice slavnostnega gradiva.

× V spomin na ustoličenje Nj. Vel. kralja Petra II. bo v nedeljo 8. septembra t. l. po slovesni službi božji ob 11. uri slavnostna blagoslovitev spominke lipe na glavnem trgu v Cerknici. Vsa društva in korporacije se udeležijo ob 10. uri slovesne službe božje ter nato spominke svečanosti. Vse tržane pozivamo, naj razobestijo državne zastave.

× Za Oblonška smrtna kazen. — Dne 16. septembra se bo začela obravnava proti Ambroziju Oblonšku, ki je hotel umoriti Ljubico Korenovo v Zagrebu. Drž. pravdnik zahteva, da se Oblonšek obsodi na smrt.

× Na državni nižji gozdarski šoli v Mariboru bo pričelo šolsko leto 1935/36. dne 1. oktobra 1935. Sprejemali se bodo gojenci za enoletni tečaj in za I. razred dvehletne šole. Pouk v obeh tečajih bo trajal po 10 mesecev, in sicer od 1. oktobra 1935 pa do 31. julija 1936. Prošnje je vložiti najkasneje do 15. septembra 1935 pri upravi šole, ki daje vsa potrebna pojasnila.

× Spet mednarodni uspeh naših fotografskih umetnikov. Na mednarodni razstavi fotografske umetnosti v Luzernu, ki smo jo že omenili, so najboljši fotografski mojstri iz 28 držav razstavili 455 slik. Iz Jugoslavije je razsodišče sprejelo le slike treh članov ljubljanskega Fotokluba ter je bila od Iva Gogale razstavljena 1 slika, od Petra Kocjančiča 4 slike in toliko tudi od Anteta Korniča. Že to je bil velik uspeh, da so bile slike sploh sprejete, za prav velik uspeh pa moramo ceniti, da je Ante Kornič bil tudi odlikovan s srebrno medaljo za svoje labude »Plemenito plemce«, Ivo Gogala pa za svojo edino sliko »Ribiči na Jadranu« z bronasto medaljo. Čestitamo!

× Mali pianist je naslov nove publikacije, ki jo je za početni klavirski pouk priredil Josip Pavčič. Preprosto prirejene narodne pesmi so namenjene učenecem glasbenih šol, ki obiskujejo klavirski pouk. — Okusno opremljeno izdanje, ki ga je z ličnimi ilustrativnimi vinjetami opremil arhitekt Oto Gaspari, dela založnici, Glasbeni matici v Ljubljani, vso čast.

× Hijene v zagrebškem živalskem vrtu. Nova privlačnost zagrebškega živalskega vrta bo par hijen, katere bo kupilo Društvo ljubiteljev živali. Hijena je na »slabem glasu« kot žival, saj pravimo ljudem, ki izvrše posebno gnusne zločine, da so hijene. Baš zaradi tega bodo te nove živali posebnost zase tudi v zagrebškem zoolu.

× Zagrebški Zbor, ki je velesej za Zagreb, je letos zanimiv, ker je med razstavljalci izredno mnogo tujcev. Vseh razstavljalcev je 662. Iz Dravske banovine jih je 28. Zastopane so od tujih držav Nemčija, Avstrija, Bolgarska, Češkoslovaška, Finska, Angleška, Francija, Holandska, Romunija, Italija, Madjarska, Romunija, Španija in Švica. Največ tujih razstavljalcev je pa iz Nemčije, in sicer 124.

× Nov založniški konzorcij v Ljubljani. »Jutarnji list« poroča, da so se izdajatelji revije »Sodobnosti«, »Akademskega glasa«

in »Ljudske pravice« združili v skupen založniški konzorcij. »Ljudska pravica« bo odslej izhajala v Ljubljani.

× Kino JS na velesejmu. Na letošnjem jesenskem ljubljanskem velesejmu, kjer imamo tudi veliko Jadransko razstavo, ki jo je organizirala Jadranska straža, bo JS v paviljonu »K« predvajala neme in zvočne filme. Predstave bodo ob delavnikih ob 19. in 18., ob praznikih in nedeljah pa ob pol 11., 14. in 18. Filmi bodo prikazovali krasoto našega morja, pestrost obmorskih mest, morsko živalstvo itd. Podrobnejši program bomo sproti objavljali. Prva predstava bo v petek ob pol 11.

Ljubljana

Dnevna pratika.

Petek, 6. septembra. Rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II. Kataličani: Peregrin. — Pravoslavni: 24. avgusta, Radonica.

Dežurne lekarne:

Dr. Kmet, Tyrševa cesta 41. Trnkoczy, ded., Mestni trg 4. Ustar, Selenburgova ulica 7.

* Seznami davčnih zavezancev o pridobitini so razgrnjeni interesentom na vpogled v mestnem odpravniku soba št. 48. Mestni trg 27/III med uradnimi urami od 8. do 14. ure od 5. do vstetega 12. sept. 1935.

* Tatvine v Ljubljani. Zadnjega avgusta je neznanec ukradel zvečer izpred »Nebočičnika« mesarskega mojstru Pavlu Dolinšku s Karlovske ceste 23 1500 dinarjev vredno moško, rdečo pleskano kolo znamke »Dürkopp«. — V noči na 29. avgusta pa je nekdo na Tyrševi cesti št. 55 iz zaklenjene veže ukradel žensko kolo Mariji Strmelce, ki je bilo vredno 1200 dinarjev. — Pod Rožnikom v bližini Večne poti je neznanec pred dnevi izmaknil Francu Rojcu davčnemu upravitelju v pok. iz Streliške ulice št. 5 iz žepa srebrno žepno oro in veržico, vredno 250 Din. — Ani Fleischer s Starega trga 3/III pa je bila iz zaklenjene sobe ukradena srebrna moška ura, vredna 120 Din.

* Vpisovanje na šolo Glasbene Matice je še vsak dan možno v običajnih uradnih urah, čeprav se redni pouk začne že v soboto dne 7. t. m. Sprejemajo se gojenci za klavir, violino, solopetje, teoretične predmete ter vse orkestralne instrumente, naker se prav posebno opozarjamo. — Drž. konservatorij vpisuje še v soboto 7. t. m. od 9. do 12., od 10. do 13. se vrše sprejemni izpiti, vse podrobnosti so pa razvidne iz oglasne deske v veži zavoda.

* Prireditve treh obredov iz Zile je zaradi preobilice prireditve, ki se vrše v teh dneh, preložena za nekaj tednov. Opozorjamo pa na knjigo Franceta Marolta »Trije obredi iz Zilje«, ki izide začetkom prihodnjega tedna in bo na razpolago v vseh knjigarnah.

* Dve nesreči. V Gerbičevi ulici 32 si je Franciška Vevč, delavčeva žena zlomila doma na stopnicah desno nogo v stopalu. — Mihael Jakopin, delavec, stanujoč na Cesti dveh cesarjev 169 in uslužben pri Mestni plinarni, je včeraj pri delu po nesreči padel s ceste v jarek in si zlomil levo nogo pod koleno.

Maribor

Proslava rojstnega dne našega kralja

Nocoj, na večer pred rojstnim dnevom Nj. Vel. kralja je Maribor na najsvetnejši način priredil povorko po mestnih ulicah, ki so bile vse v zastavah in lučeh. Posebno svečano pa je bil razsvetljen na Glavnem trgu magistrat.

Okoli 20. ure je krenila povorka s Trga Svobode po mestnih ulicah. V povorki je korakalo več tisoč ljudi. Na čelu so bili sokolski konjeniki, sledila je vojaška godba, nato častniki, predstavniki oblasti, deputacije ter vojaštvo. Drugi del povorke je otvorila godba »Danice«, za katero so korakali akademiki in druga šolska mladina. Sledila je godba poštarijev, razna društva in organizacije, pevška društva, godba »Drava«, železničarji, godba tekstilnih delavcev, za njo pa dolga vrsta ostalega občinstva.

Združena v življenju in smrti

Včeraj ob 23. uri ponoči sta šla v smrt 28-letni delavec Rudolf Ogrizek iz Nove vasi, Spodnja Radvanjska cesta in njegova 17-letna zaročenka Cita Lobnik iz Nove vasi, Spodnja Radvanjska cesta 9. Včeraj okoli 23. ure sta se napotila izven vasi na neko njivo. Tam sta se ustavila in nekaj časa razgovarjala, nato pa je fant ustrelil v glavo s pištolo Frommer svojo ljubico. Ostala je na mestu mrtva. Nato pa je ustrelil še samega sebe. Oba mlada človeka sta ležala vso noč mrtva na koruzni

njivi in svoji so ju iskali vso noč ter ju našli šele davi ob 10. dopoldne. Tam so dobili tudi pismo, ki v njem pravita, da sta šla skupno v smrt zaradi tega, ker nevestin oče ni dopustil njune ljubezni. Pokopali ju bodo jutri na studenskem pokopališču v skupnem grobu, kakor sta to sama želela.

Napad na vlak?

Dne 1. septembra je moral strojevodja med postajama Mošljanci in Vanica sredi proge ustaviti vlak. Neznani storilci so položili preko tračnic debelo, 4 metre dolgo deblo. Za zlikovce, ki so gotovo imeli temne namene, poizveduje orožništvo.

V Zagrebu aretiran pustolovec

Maribor, 5. septembra.

Danes je bila tukajšnja policija obveščena, da so v Zagrebu aretirali znanega mariborskega goljufa in pustolovca Karla Zorka.

Ta je pred meseci prišel v mariborsko trgovino Pregrad na Aleksandrovi cesti in zahteval s pravilno dobavnico na račun veleposestnika Baumana iz št. Ilija za 16 tisoč dinarjev manufakturne blaga. Trgovca pa je telefonično obvestil policijo in ugotovili so, da je Zorko štampljko ter podpis ponaredil.

Zorko je pobegnil v Osijek in tam nadaljeval svoje pustolovsko življenje pod imenom Karl Maček. Ko so mu postala tla tam prevročna, je odšel v Beograd. V Zagrebu pa so Zorka ponovno prišli, ker je tudi tam goljufal in tako je zazdal zaključiti svojo pustolovsko karijero.

△ Preselitev protituberkuloznega dispanzerja. Državni protituberkulozni dispanzer v Mariboru, v soboto 7. t. m. ne posluje, ker se istega dne preseli na oddelek za pljučne bolezni ekspoziature OUZD v Sodni ulici. — Od ponedeljka, 9. septembra posluje dispanzer dnevno od 8. do 11. ure dopoldne v oddelku za pljučne bolezni pri ekspoziaturi OUZD v Sodni ulici.

△ Kaznjenci delajo. Iz vrst brezposelnih smo prejeli: Nekateri mariborski pridobitniki uporabljajo pri zemeljskih delih za nove stavbe kaznjence. In to v času, ko brezposelni delavci postopajo že mesece brez vsakega zaslužka in bi delali tudi za mezdo, ki se plačuje kaznjencem. Zato prosimo pristojno oblast, naj delo kaznjencev z ozirom na naš obupni položaj prepove.

△ Nova šola na meji. V Gradišču tik ob severni meji na Kobanskem, so pričeli graditi novo šolo, ki bo do zime že pod streho.

△ Študijska knjižnica prične prihodnji teden zopet z rednimi uradnimi urami. Odprta bo dnevno od 8. do 12. in 15. do 18. ure.

△ Izdane in izbrisane obrtne pravice. V mesecu avgustu je bilo na mariborskem mestnem načelstvu izdanih 13, izbranih pa 8 obrtnih pravic.

△ Požar. Pred dnevi je v Lemerju v Prekmurju pričelo goreti gospodarsko poslopje posestnika Ivana Poredeža. Škoda je 20.000 dinarjev. Požar je nastal, ker so se vnele saje v lesenem dimniku.

△ Ukradeno in najdeno kolo. Včeraj je bilo ukradeno dijaku Francu Celiku izpred sreskega načelstva še skoraj novo kolo »Puch« z ev. št. 74190. Na Aleksandrovi cesti pa je preteklo noč stražnik našel ob zid prislono kolo znamke »Nero«, ki ima evidenčno številko 74876. Kolo je bilo najbrže kje ukradeno.

Celje

■ Vpokojeno učiteljstvo iz Celja in okolice se sestane v soboto ob štirih popoldne pri Tomažu Grahju v Gaberju.

■ Pregled motornih vozil, ki služijo obrtnemu prevažanju oseb in tudi drugih motornih vozil, ki zavoljo česaroli za drugo polletje se niso pregledala, bo 9. t. m. ob desetih na Spodnjem Lanovžu.

■ Seje Vincencijeve družbe bodo odslej redno vsak teden.

■ Nesreča celjskega letalca. Z Blok je prišla novica, da se je tam v tork z letalom brez motorja pri vajah ponesrečil 19 let stari Zdenko, sin ravnatelja tukajšnje trgovske šole, g. Marinčeka. Tovariši so spravili letalo na vrh hriba Bloška in so skustili mladega Marinčeka v zrak. Dvignil se je kakih 25 metrov, a je višinsko krnilo baje krenil preveč navpično, zato se je letalo prevzdignilo in takoj nato zrušilo na tla. Sreča v nesreči je, da si je mladi letalec, o katerem so vsi mislili, da je pod treskami zdrobljenega letala mrtev, zlomil samo desno nogo v kolku. Zdenka Marinčeka so spravili v ljubljansko bolnico.

■ Nogometna tekma za trening bo danes popoldne ob pol petih na Glaziji. Igrala bosta SK Celje in Vojaški team 39 pp.

■ Tenis. Danes ob desetih dopoldne se začne na teniškišču SK Celje v parku prvi nacionalni turnir za prvenstvo mesta Celje in Savinjske doline in za prehodni pokal celjske mestne občine. Turnir se nadaljuje 7. in 8. t. m. ob devetih dopoldne. Prijavilo se je mnogo močnih igralcev od povsod.

Ptui

Osebnost. Za šefa tuk. žel. postaje je imenovan višji kontrolor g. Terse Janca, ki je dosedaj služboval v Kamniku. Želimu mu, da bi se med nami dobro počutil.

Živinski semenj. Na živinski semenj, ki se vrši v Ptuj 3. t. m. za govedo 1 konje in 4. t. m. pa za svinje je bilo pri gnanjih vsega skupaj 1206 glav živine. In sicer 144 volov, 368 krav, 19 bikov, 37 juncev, 48 telic, 3 teleta, 172 konj, 17 zrebcev, 398 prašičev. Cena je od zadnjega semenja zopet nekoliko nazadovala pri gotovih vrstah, in sicer so se prodajali volji p. Din 250—300, krave od 170—250, bikji p. 2—225, junci po 2—220, telice po 225 do 375 za kg žive teže, konji in kobile p. 250 do 2500 Din, zrebeta po 250—550, prašci od 6—12 tednov pa od 50—100 Din za komad, pršutari po 4—450 Din, debeli prašiči po 450—550, ter plemene svinje po 4—425 Din za kg. V inozemstvo so bili prodani samo 3 konji, dočim so drugo živino pokupili povečini tuk. kmetje, trgovci in mesarji.

Gospodarstvo

Konferenca gospod. zbornic

Razprava o kmetskih dolgovih, obrtnem zakonu in hranilnicah

Ljubljana, 5. septembra.

Včeraj in danes je zasedala v Zbornici za trgovino, obrt in industrijo široka gospodarska konferenca, ki je razpravljala o aktualnih gospodarskih vprašanjih. Konferenca so se udeležili zastopniki trgovskih, industrijskih in obrtnih zbornic iz Ljubljane, Beograda, Zagreba, Sarajeva, Novega Sada, Splita, Osjeka, Banjaluke in Petrograda. Prisostvoval pa je tudi zastopnik ministra za trgovino inspektor dr. A. Pavletić.

Konferenca, ki jo je otvoril in vodil predsednik ljubljanske zbornice g. Ivan Jelačin, je obsežno razpravljala o raznih gospodarskih vprašanjih. Po izčrpnem referatu zborničnega tajnika g. Ivana Mohoriča, je posvetila največjo pozornost kmetski zaščiti in

kmetskim dolgovom. Načeloma se je konferenca izjavila za individualno zaščito, izvzemši blagovnih kreditov. Tozadevno formulacijo zborničnih predlogov bo izvršil poseben odbor. K predmetni razpravi so posamezni delegati iznesli prav zanimiva gospodarska stališča in poglede glede ureditve tega najbolj perečega vprašanja vsega našega gospodarskega življenja. — Nadaljna razprava je bila posvečena vprašanju predloga zakona o samoupravnih hranilnicah. Konferenca se je soglasno izrazila proti morebitni ukinitvi samoupravnih hranilnic, popolnoma pa se strinja s tem, da se postroji kontrola in jamstvo napram vlagateljem. Po razpravi o predvidevanem zakonu o pooblaščenih inženirjih je konferenca govorila o delavskem zavarovanju. O vseh sklepih konference bo izdano posebno poročilo.

Gospodarske vesti

Dobave. Gradbeni oddelk Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 10. septembra ponudbe glede dobave lesa. — (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.)

Direkcija drž. rudnika Velenje sprejema do 11. septembra ponudbe glede dobave 5000 kom. strešne opeke in 800 m² krovne lepenke; do 18. septembra glede dobave 33 kom. betonskih cevi.

Direkcija drž. rudnika Vrhnika sprejema do 19. septembra ponudbe glede dobave 200 omoval krovne lepenke, 10.000 kg negašenega apna, 170 pol lepenke.

Dobava mesa za čas od 1. oktobra 1935 do pri Komandi savske divizijske oblasti v Zagrebu licitacija glede dobave 100.000 kg svinj, masti.

Dobava masti za čas od 1. oktobra 1935 do 31. marca 1936 se bo vršila potom ustmenih javnih licitacij, ki se bodo vršile v dneh 7., 9. in 12. septembra pri raznih vojaških komandah. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani.)

Dobava smučarske opreme. Dne 19. septembra se bo vršila pri Upravi III. oddelka Zavoda za izradu vojne odeje v Zagrebu licitacija za dobavo razne smučarsko-planinske opreme (smuči, palice, vrvi, nogavice, rokavice itd.). (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti upravi.)

Oddaja zapuka restavracije na postaji Jesenice se bo vršila potom licitacije dne 30. septembra pri Direkciji drž. železnice v Ljubljani (Ljubljanski dvor) soba št. 59. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani.)

Prodaja lesa in lubja. Dne 12. septembra in 4. oktobra se bosta vršili pri Direkciji šum v Zagrebu ofertna licitacija glede lesa. — Dne 9. septembra se vrši pri Direkciji šum v Ljubljani licitacija glede prodaje smrekovega lubja, dne 12. septembra pa glede prodaje lesa. (Pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Oddaja zavarovanja rudniških objektov. Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 18. septembra ponudbe glede oddaje zavarovanja rudniških objektov Prometne uprave Zabukovca. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani.)

Borzna poročila

DEVIZE

Curih, 5. septembra. Beograd 7, Pariz 20'2650, London 15'2050, Newyork 307'375, Bruselj 51'60, Milan 25'0625, Madrid 41'9750, Amsterdam 207'75, Berlin 123'45, Dunaj 57'40, Stockholm 78'35, Oslo 76'35, Kopenhagen 67'85, Praga 12'7050, Varšava 57'9250, Atene 2'90, Carigrad 2'47, Bukarešta 2'50, Helsingfors 6'70, Buenos-Aires 0'8225.

VREDNOSTNI PAPIRI

Zagreb, 5. septembra. 7% inv. pos. 80'50 n, Vojna škoda 369 n, sept. 369—371, okt., nov. 371 r, dec. 369—371, 7% Bler 72'50—73'25—73, 8% Bler 82—83—82, 7% pos. hipot. banke 75 n, 6% begl. obv. 63—64—63'75, Agr. priv. banka 233 n, Dunaj-Zagreb 840—850—845, Dunaj-Beograd 850'37—840'37, Grčija-Zagreb 33'15—33'85—33'50, Grčija-Beograd 34 tr., Priv. klir. Lond.-Zagreb 233'32½—234'92½—234'12½, Priv. klir. London-Beograd 235'05—233'45, Privatni klir. Madrid-Zagreb 558'50—568'50—563'50, Priv. klir. Madrid-Beograd 570 pon., Trboveljska 95 n, Izis 40 r, Sefer. Osijek 120 n. Jutri borza zaprta.

Beograd, 5. septembra. 7% stab. pos. v Parizu 82'50—81, Agr. Priv. banka 235—233, 7% drž. inv. pos. 83—82'50, 8% Bler 81'50, 7% Bler 73'75—73'50, 7% pos. Drž. hipotek. banke 76, 6% begl. obv. 67—66'50, Vojna škoda prompt 371—370, ultimo sept. 370. Jutri borza zaprta.

BLAGOVNO TRŽIŠČE

Novi Sad, 5. septembra. Vse je neizpremenjeno. Tendence mirna. Promet srednji. — Jutri borza zaprta.

= Sport =

Najboljši reprezentanti bolgarske lahke atletike prvič v Ljubljani

Bolgarski državni prvak Oficirski Sportni Klub A. C. 23 iz Sofije v borbi s kombinirano postavo Ljubljane, SK Ilirija ASK Primorje, v soboto in nedeljo 7. in 8. t. m., igrišče Primorja.

V prihodnjih dneh gostujejo v Ljubljani prvič lahki atleti iz Bolgarije, ki jih bo reprezentirala najboljša bolgarska lahka atletska ekipa, moštvo državnega prvaka Oficirski Sportni Klub A. C. 23 iz Sofije. Odlično moštvo, nastopi 20 članov močna ekipa, ima v svoji sredi stalno 10 do 12 članov bolgarske državne reprezentance, od katerih sta brez dvoma daleč najboljša v Ljubljani

Jadran—Ptuj

Danes ob 17. uri na igrišču Jadrana — Kolesarja nog. tekma Jadran : Ptuj. Predtekma ob 16., hazena obeh klubov.

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 5 Din. Drž. in ban. davek 3 Din. Oglasniki, ki iščejo službe, plačajo samo po 25 par za besedo. Pri malih oglasih reklamnega značaja stane petitna vrsta 2 Din. Na pismena vprašanja je priložiti za odgovor 2 Din v znamkah. — Mali oglasi so plačljivi takoj pri naročilu.

MOTORNO KOLO znamke Indian, gen. popravljen in prenovljeno Din 2500— se po ugodnimi pogoji proda. Naslov v upravi lista.

AVTO Austro-Daimler poltovorni, zelo pripraven za gasilce, Din 6000—, tudi proti hranilni knjižici. Naslov v upravi lista.

PREPROGE (Laufteppiche) različne in blago za zavese (Rolet) vse novo po ceni prodam. Vprašati pod »Zelo ugodno« na ogl. odd. lista.

ZASTOPSTVO dobro idočega predmeta za Dravsko banovino proti proviziji in polovici stroškov, išče dobro vpeljan polnik. Cenjene ponudbe pod »Dravska«.

Čemu se sklepajo danes poroke s tako naglico?

Samo radi nepremagljive želje po sijajno blesteči sobni opremi, ki je politirana s polituro „POLINIT“.

Uporaba zgoščene politure „POLINIT“ razredčene v razmerju 1:3 s 95% špiritom pomeni prihranek na trudu in denarju daje pa takojšen uspeh.

Zaloga

R. HAFNER, Ljubljana
Celovška c. 61
Telefon 35-65

Cipke, nogavice, žolski nahrbtniki

naiceneje

Amerikanski bazar

Maribor

Jurčičeva ulica 9

Hranilne knjižice

prodajte ali kupite najboljše

potom moje pisarne. Solidno poslovanje! Priložite znamko!

Rudolf Zorč, Ljubljana,
Gledališka ul. 12
Telefon 38-10

Javna zahvala

Podoisani Erik Gismann sem utrpel veliko škodo po požaru, ki je nastal dne 29. avgusta t. l. na mojem poslopiju, ki je bilo last bivše tvrde „Združene tovarne čevljev Mally & Demberger“ v Trzinu.

Obče zavarovalna d. d. „SAVA“, pri kateri sem zavarovan, je došla takoj po prijavi škode na kraj požara in postopala pri že danes izvršeni določitvi škode zelo obzirno in kulantno, radi česar smatram za svojo dolžnost, da izrekam ugledni domači zavarovalnici svoje popolno priznanje in zahvalo.

Obenem se zahvaljujem vsem **gasilskim društvom**, ki so prihitela na pomoč od blizu in daleč ter s svojim požrtvovalnim in neumornim delom dosegla, da je ostal požar lokaliziran in s tem preprečila še večjo nesrečo, ki bi gotovo zadela tudi sosede.

V Trzinu, dne 4. septembra 1935.

Erik Gismann

Zahvala

Za premnoge dokaze sočutja in iskrenega sožalja, ki smo jih prejeli ob nenadni, težki in nenadomestljivi izgubi našega iskreno in srčno ljubljene, nepozabnega soproga, sina, brata, svaka, gospoda

Loizeta Slanovca

mag. uradnika, urednika „Kronike“ in rez. kapetana

se vsem iskreno zahvaljujemo.

Srčna hvala vsem darovateljem prekrasnih vencev: Uredništvu in upravi »Kronike«, upravnemu odboru in članstvu S. K. »Jadran«, upravi L. N. P., družbi mušketirjev, uradništvu magistratnega kulturnega oddelka, družbi Bergantovi in spošt. družini Bajčevi, g. banskemu svetniku dr. Pfeiferju nar. gledališča g. Šestu in vsem drugim.

Iskrena hvala vsem, ki so dragega nam pokojnika v tako ogromnem številu spremili na njegovi zadnji poti in mu s tem izkazali čast in spoštovanje. Posebna hvala č. duhovščini, gosp. banu Dravske banovine dr. Pucu, gosp. predsedniku mestnega poglavarstva v Ljubljani dr. Ravniharju, g. podpredsedniku mestnega poglavarstva g. prof. Jarcu, g. mag. nadsvetniku dr. Rupniku, g. banskemu svetniku dr. Pfeiferju, g. predsedniku akademije znan. in umetnosti dr. Windischerju, g. glavnemu uredniku »Slovenca« Fr. Terseglavu, oficirskemu zboru ljubljanske garnizije, častni vojaški četi, vojaški godbi, članstvu, upravi S. K. »Jadran« in uradništvu mestnega poglavarstva.

G. prof. Krošlju prisrčna hvala za krasne poslovilne besede ob grobu. Prisrčna hvala tudi dr. Ahčinu, zdravniku za skrbno požrtvovalnost za časa bolezni.

Sv. maša za pokoj duše blagega pokojnika se bo brala v soboto, dne 7. septembra ob 7. uri v cerkvi sv. Petra v Ljubljani.

Globoko žalujoča soproga Pavla
in ostalo sorodstvo

Premog, drva, koks
prodaja
Vinko Pedobnik
Tržaška cesta št. 16
Telefon 33-13

Kličite telefon
35-40
za premog, drva in ogije
Bartol Anton, Tyrševa c. 46

! Bodočnost ni skrivnost !
Ste rojeni med leti 1859-1919?

Citatelji in citateljice tega lista, rojeni med 1859—1919, se iskreno naprošajo, da nujno navedejo svoje ime in natančni datum rojstva. Sijajni astrolog, katerega znanstvena raziskavanja so splošno priznana in obsežno komentirana v vsem tisku, se je odločil, da bo citateljem in citateljicam tega lista objavil svoje senzacionalne studije, na podlagi katerih morejo generacije, rojene med 1859 do 1919, zboljšati svojo eksistenco in doseči srečo, zdravje, ljubezen itd.

Ta objava je največje važnosti ternudi vsem bralcem in bralkam in edinstveno priliko, da uresničijo svoje želje in dosežejo srečo. Brezpoprečna jasnovidnost grafologije in astrologije Vam bo razjasnila:

1. Vaš značaj, njegove kvalitete, njegove napake,
2. Vaše izgled v ljubezni,
3. Vaše izgled v kupčijah,
4. Vaše izgled v podedovanju,
5. Vašo življenjsko dolgot,
6. Vaše prijatelje in Vaše protektorje,
7. Vaše sovražnike, zahrbtnosti, krivične obdolžitve itd.,
8. Potovanje, spremembe bivališča,
9. Zadeve v rodbini,
10. Vse, kar želite zvedeti o loterijskih zadevah.

Navajamo nekaj izmed tisoč zahvalnic, katere prejema ta sijajni znanstvenik iz vseh krajev sveta: »Gospa Irma Schwarz iz Ljubljane se zahvaljuje najpristrčneje, ker je v svojih najtežjih finančnih nepravilnostih poslušala njegov nasvet, igrala v loteriji in zadela 150.000 dinarjev.«

Pišite brez odloga, pošljite še danes Vaš rokopis in rojstni datum ter 30 Din kot honorar za Vašo psihoanalizo in horoskop na točno in stalno adresu:

GRAFOLOŠKI BUREAU — CELJE
poštni predal 106.

Ali ste se že naročili na „Glas naroda“?

Jubilej šestega septembra 1930

Praznik naše vojske in jugoslovanske misli

Bratje, Vi otroci moji!
Hudo bilo nam je v dneh
ko ste po albanskih gorah
me vozili na saneh,
ko smo zadnji hlebček kruha,
jedli vsi, — že brez moči,
ko ste zrl tako zvesto,
kralju Petru vsi v oči...

Zalar Marija.

Eno čustvovanje in ena narodna volja

Med velikimi državnimi akti, s katerimi je naš blagopokojni Viteški kralj Zedinitelj utrdil jugoslovanski duh v našem javnem življenju, zavzema gotovo najodličnejše mesto 6. september. Zakaj ta dan so se stare, s slavo oventane srbske polkovne zastave umaknile novim jugoslovanskim. Na najslovesnejši in najučinkovitejši način je bilo s tem potrjeno, da se morajo tudi najsvetejše tradicije umakniti novi dobi, ki hoče do konca izvesti zedinjenje jugoslovanskega naroda, da bo vladalo eno narodno čustvovanje in ena narodna volja.

Blagopokojni Viteški kralj Aleksander Zedinitelj izroča polkom nove zastave.

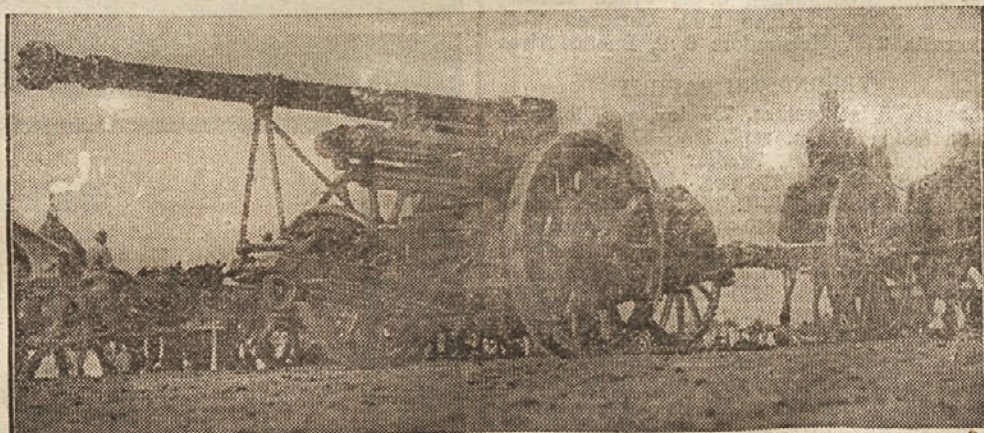
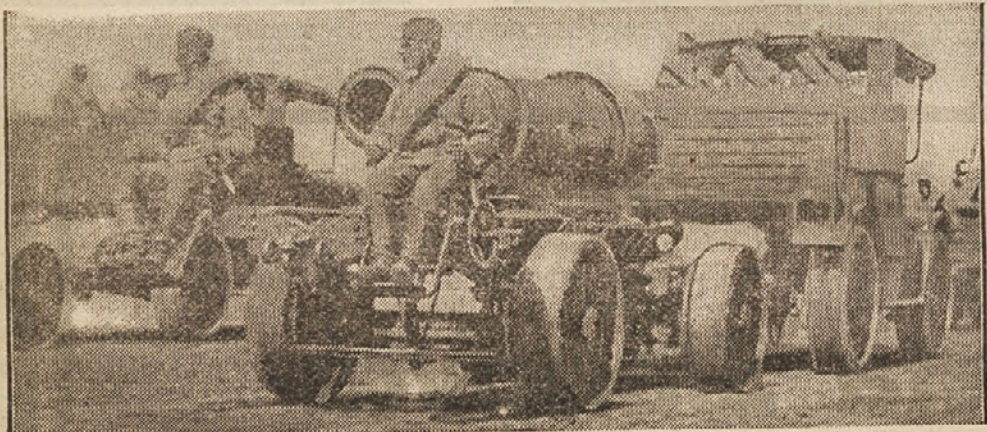
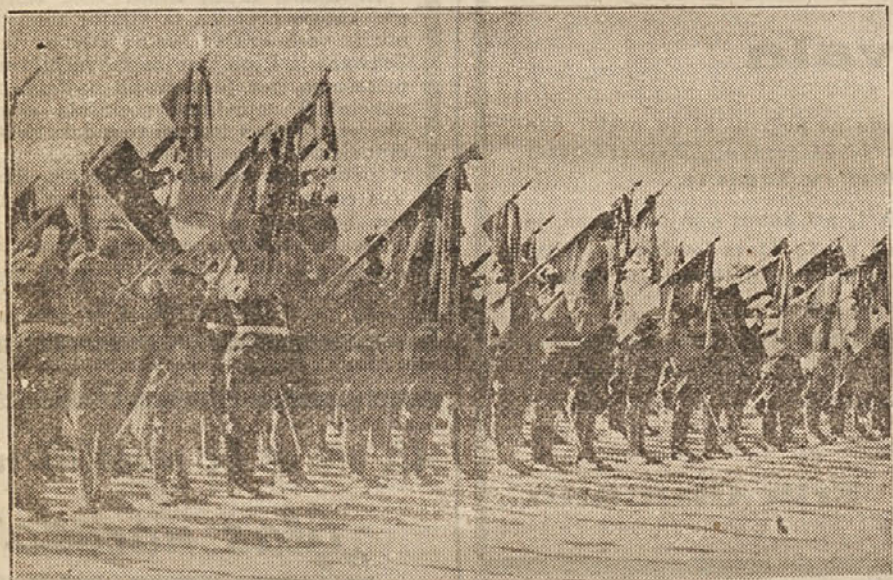
Kako se je izvršila izročitev jugosl. zastav

Ves Beograd in vsa Jugoslavija se je dobro zavedala velike pomembnosti 6. septembra 1930 in zato se je ta dan zbralo v Beogradu ogromno število ljudi iz vseh delov države. Že pred pričetkom svečanosti je bilo na Banjici do 100.000 ljudi. Vse vojne edinice so se zbrale na prostranem vežbališču k vojni paradi, ki jo je komandiral general Djordje Dokić. Točno ob 8'40 sta prispela na vežbališče blagopokojni kralj in kraljica s spremstvom. Kralj je pregledal zbrano vojsko in vsaki edinici zaklical: »Pomozi bog junaci!« Po prostrani ravnini pa so odmevali gromki vzklik: »Bog ti pomogao!«

Vsa junaška Šumadija, južna Srbija, Srem, Vojvodina, Bosna in Hercegovina, Dalmacija in Primorje, Hrvatska in naša Slovenija, vse je bilo zbrano tu, da prisostvuje svečanemu aktu. Visoko v zraku so brnele eskadrilje vojnih avijonov, da se pridružijo svojim bojnim tovarišem.

Vse oči so se uprle v sinje nebo, kjer se je razvrstilo nad 100 letah naše mlade aviacije.

Slovo in pozdrav jugoslovanske armade

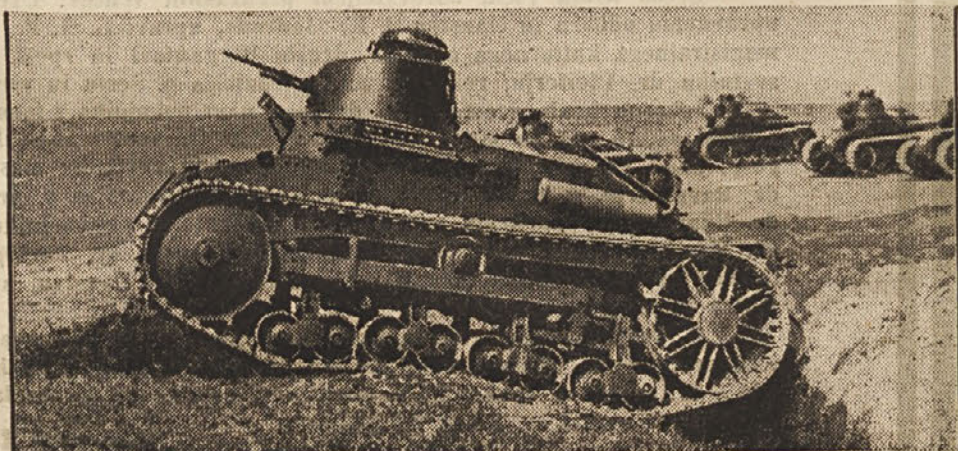
Slovesni akt

Blagopokojni Viteški kralj je nato razjahal, ter stopil na oder. Med svečano tišino je takratni vojni minister, pokojni general Hadžić prečital ukaz, s katerim podeljuje kralj Aleksander vsem polkom nove jugoslovanske zastave. Godba je odigrala molitev, nakar so duhovniki vseh veroizpovedi izvršili blagoslovitev novih zastav. Po svečani izročitvi je blagopokojni Viteški kralj Aleksander I. Zedinitelj nagovoril vojsko takole:

Junaki!

Od tega trenutka pripadajo naše stare, s slavo venčane zastave naši svetli narodni zgodovini. Pod temi starimi zastavami so naši slavni polki v dolgih vojnah hiteli iz boja v boj, s fronte na fronto, od zmage do zmage, v najhujših viharjih in najtežjem trpljenju do najvišje vojaške slave.

Na njih drogovi so zaznamovane meje kraljevine Jugoslavije in iz njih je zavel

Slike levo od zgoraj navzdol: Fanfara kraljeve garde, zastavonoše vseh polkov, 30'5 cm. motorni možnarji. Desno od zgoraj navzdol: Kr. mornarica, pešadijski polk v pohodu, dalekosežna trdnjavska artiljerija. V sredini spodaj: oddelek tankov.

in za vedno zavladal silni duh narodnega osvobođenja in zedinjenja.

Z moškim srcem in globokim spoštovanjem ter ljubeznijo zavijam, junaki, naše stare zastave slave. One so najsijajnejše izpolnile svojo dolžnost! Naj bodo nove zastave, ki vam jih predajem posebne svetlo znamenje vaših polkov, simbol junaštva in jamstva vaše vojaške časti!

Z vero v Boga, za kralja in domovino uprite v najtežjih trenutkih pogleda vanje! Njim ste dolžni svoj poslednji dihanje in svojo poslednjo kapljico krvi! Dvigajte jih visoko in branite jih junaško kot svetinjo, kot svojo čast, kajti v njih je kralj in domovina, na njih so spomini padlih viteзов in zmagovalcev!

S to zapovedjo in s sveto vero v vašo junaško srečo, naj vaše polke pod novimi zastavami z božjo pomočjo spremljata junaška sreča in slava! Živeli, junaci!

S temi besedami je bil slovesni akt izmenjave zastav končan in v vseh srcih jugoslovanskega čutečih državljanov se je utrdila prisega, ki jo je izrekel Veliki kralj.